

Dosarul nr. 2r-262/22
2-19131399-01-2r-17052022

Prima instanță: (Judecătoria Chișinău, sediul Centru) A. Brăgaru
Instanța de apel: (Curtea de Apel Chișinău) V. Sîrbu, V. Buhnaci, D. Dulghieru

DECIZIE

25 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând recursul declarat de către Toporaș Rodica, reprezentată de
avocatul Roibu Ioana,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Toporaș Rodica
împotriva Inspectoratului de Poliție Ciocana cu privire la încasarea prejudiciului
moral,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 03 februarie 2021,

c o n s t a t ă :

La 07 august 2019, Toporaș Rodica a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Inspectoratului de Poliție Ciocana cu privire la încasarea prejudiciului
moral.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 13 august 2020, s-a
respins cererea de chemare în judecată depusă de Toporaș Rodica (f.d. 51, 55-59).

La 16 noiembrie 2020, Toporaș Rodica a depus cerere de apel împotriva
hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 13 august 2020, solicitând
totodată repunerea în termen a apelului (f.d. 61-63).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 03 februarie 2021, s-a respins
cererea de repunere în termen depusă de Toporaș Rodica și s-a restituit apelul ca
depus în afara termenului legal.

La 07 aprilie 2022, Toporaș Rodica, reprezentată de avocatul Roibu Ioana, a
declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, prin care a solicitat admiterea
recursului, casarea încheierii contestate cu restituirea cauzei spre rejudecare în
instanța de apel.

Recurenta Toporaș Rodica, în motivarea recursului, a invocat că instanța de
apel a respins neîntemeiat argumentele privind repunerea în termen a cererii de
apel și anume faptul că în perioada 06 august 2020 – 13 august 2020, s-a aflat la

tratament, iar ulterior pronunțării dispozitivului hotărârii instanței de fond, a fost internată în spital.

Totodată, a invocat că la data de 18 februarie 2022 a făcut cunoștință cu încheierea instanței de apel prin intermediul avocatului, iar conform Dispoziției Comisiei Situații Excepționale nr. 5 din 02 martie 2022, termenele de exercitare a căilor de atac au fost suspendate de drept, urmând a curge noi termene de aceeași durată de la data încetării stării de urgență.

Ulterior, prin Dispoziția Comisiei Situații Excepționale nr.13 din 31 martie 2022, termenele de exercitare a căilor de atac întrerupte prin Dispoziția nr. 5 din 02 martie 2022, au fost substituite cu noi termene, de aceeași durată, care au început a curge de la data de 04 aprilie 2022,

Astfel, recurenta a specificat că termenul de 15 zile de declarare a recursului a expirat la data de 07 aprilie 2022, prin urmare recursul este depus în termen.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, Colegiul reține că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 03 februarie 2021.

După cum rezultă din materialele cauzei, la 01 martie 2021, instanța de apel a expediat încheierea din 03 februarie 2021 în adresa Inspectoratului de Poliție Ciocana și avocatului Cecan Ludmila (f.d. 92).

La data de 14 iunie 2021, prin intermediul poștei electronice, Toporaș Rodica a expediat în adresa Judecătoriei Chișinău, sediul Centru o cerere, prin care a solicitat să-i fie eliberate încheierile ce se conțin la materialele cauzei (f.d. 100).

Însă, la materialele cauzei nu se conțin probe referitor la faptul că în adresa Rodicăi Toporaș a fost expediată încheierea instanței de apel din 03 februarie 2021.

Astfel, la 11 februarie 2022, Toporaș Rodica a expediat o cerere repetată, prin care a solicitat de a face cunoștință cu materialele cauzei (f.d. 101).

La data de 17 februarie 2022, avocatul Roibu Ioana a făcut cunoștință cu materialele cauzei, fapt confirmat prin mențiunea respectivă (f.d. 104).

La caz, Colegiul reține că, prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr. 41 din 24 februarie 2022, s-a declarat stare de urgență pe întreg teritoriul Republicii Moldova pentru o perioadă de 60 de zile.

Conform art. 2 din Hotărârea respectivă, pe perioada stării de urgență, Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova va emite dispoziții în vederea punerii în executare a măsurilor, inclusiv și stabilirea unui regim de lucru pentru toate entitățile.

La 02 martie 2022, a fost emisă Dispoziția nr. 5 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, prin care la pct. 5.1.2 a prevăzut că termenele de exercitare a căilor de atac în cauzele civile se suspendă de drept, aflate în curs la data intrării în vigoare la data intrării în vigoare a dispoziției, se întrerup, urmând a curge noi termene, de aceeași durată, de la data încetării stării de urgență.

Prin Dispoziția Comisiei Situații Excepționale nr.13 din 31 martie 2022, termenele de exercitare a căilor de atac întrerupte prin Dispoziția nr. 5 din

02 martie 2022, au fost substituite cu noi termene, de aceeași durată, care au început a curge de la data de 04 aprilie 2022,

Astfel, termenul de 15 zile de declarare a recursului a început a curge de la data de 04 aprilie 2022.

La speță, recursul a fost declarat la data de 07 aprilie 2022, prin urmare se consideră depus în termen.

În conformitate cu art. 426 al. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

S-a stabilit că prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 03 februarie 2021, s-a respins cererea de repunere în termen depusă de Toporaș Rodica și s-a restituit apelul ca depus în afara termenului legal în temeiul art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

În speță s-a constatat că, la 13 august 2020, a fost pronunțat dispozitivul hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Totodată, din materialele cauzei rezultă că la pronunțarea dispozitivului hotărârii primei instanțe, Toporaș Rodica a fost prezentă, în aceeași zi fiindu-i eliberat dispozitivul hotărârii (f.d. 52).

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În conformitate cu art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Legislația procesuală reglementează posibilitatea repunerii în termen la îndeplinirea unui act de procedură, la caz – exercitarea căii de atac apelul prin formularea unei cereri în acest sens, ceea ce a și fost realizat de Toporaș Rodica.

La 16 noiembrie 2020, Toporaș Rodica a depus cerere de apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 13 august 2020, solicitând totodată repunerea în termen a apelului (f.d. 61-63).

Art. 362 alin. (3) din Codul de procedură civilă prevede că repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzută de art.116.

În coramitate cu art. 116 alin. (1), (2) și (3) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

Cererea de repunere în termen se depune la instanța judecătorească care efectuează actul de procedură și se examinează în ședință de judecată.

Participanților la proces li se comunică locul, data și ora ședinței.

Neprezentarea lor însă nu împiedică soluționarea repunerii în termen.

La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului.

Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.

Colegiul reține că pentru a justifica omiterea termenului de declarare a apelului, Toporaș Rodica a invocat faptul că în perioada 06 august 2020 – 13 august 2020, s-a aflat la tratament, iar ulterior pronunțării dispozitivului hotărârii instanței de fond, a fost internată în spital, fiind astfel în imposibilitate de a depune apelul în termen.

Examinarea chestiunii privind repunerea în termen a apelului declarat de Toporaș Rodica a fost fixată pentru data de 27 ianuarie 2021, cu expedierea în adresa părților a înștiințărilor respective (f.d. 69), însă plicul expedit în adresa Rodicăi Toporaș a fost restituit cu mențiunea ”nereclamat” (f.d. 72).

La 26 ianuarie 2021, avocatul Cecan Ludmila a depus în adresa instanței de apel prin intermediul poștei electronice cerere de amânare a ședinței fixată pentru data de 27 ianuarie 2021 (f.d. 73-76).

Cererea de amânare a fost admisă, iar examinarea chestiunii privind repunerea în termen a apelului a fost amânată pentru data de 03 februarie 2021 (f.d. 78).

În conformitate cu art. 102 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța înștiințează prin citație participanții la proces, martorii, experții, specialiștii și interpreții privitor la locul, data și ora ședinței de judecată sau la locul, data și ora efectuării unor acte de procedură.

La data de 28 ianuarie 2021, instanța de apel a expedit în adresa avocatului Cecan Ludmila prin intermediul poștei electronice citația, prin care ultima a fost informată despre faptul că examinarea chestiunii privind repunerea în termen a apelului a fost amânată pentru data de 03 februarie 2021 (f.d. 79), însă date despre citarea Rodicăi Toporaș pentru data de 03 februarie 2021, la materialele cauzei lipsesc.

Totodată, Colegiul reține că la data de 02 februarie 2021, avocatul Cecan Ludmila a depus în adresa instanței de apel prin intermediul poștei electronice cerere de amânare a ședinței fixată pentru data de 03 februarie 2021, invocând că este antrenată la examinarea unui dosar penal aflat pe rolul Judecătoriei Soroca, sediul Florești (f.d. 80-81).

În ședința de judecată din 03 februarie 2021, instanța de apel a constatat că Toporaș Rodica a fost citată legal și a dispus respingerea cererii de amânare parvenită de la avocatul Cecan Ludmila, dispunând respingerea cererii de repunere în termen înaintată de Toporaș Rodica și restituirea apelului ca depus înafara termenului legal.

La caz, instanța de recurs reține că la materialele dosarului lipsește dovada înștiințării Rodicăi Toporaș referitor la data examinării chestiunii cu privire la repunerea în termen a apelului, fapt ce indică că instanța de apel nu a respectat prevederile art. 102 din Codul de procedură civilă, care reglementează citirea părților, la caz a apelantei, necătând la faptul că cererea de apel a fost semnată însuși de Toporaș Rodica.

Deci, Colegiul susține că, recurenta s-a aflat în imposibilitate de a participa în ședința instanței de apel la examinarea chestiunii cu privire la punerea pe rol a apelului și a da explicații în acest sens.

Sub acest aspect și reieșind din constatările enunțate, Colegiul reține că examinarea chestiunii cu privire la repunerea în termen a apelului și restituirea cererii de apel fără înștiințarea legală a participanților la proces constituie o încălcare și poate condiționa îngrădirea nejustificată a dreptului apelantei la un proces echitabil.

Prin urmare, la caz sunt întemeiate argumentele recurente privind încălcarea de către instanța de apel a procedurii de citare legală.

În circumstanțele menționate și ținând cont de faptul că încheierea recurată a fost emisă cu încălcări de procedură ce afectează dreptul părților la un proces echitabil, aceasta urmează a fi casată, or menținerea acesteia, în condițiile enunțate, ar constitui o încălcare a dreptului recurente de a dispune de drepturile sale procedurale în condițiile normelor în vigoare, care sunt garantate și de Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, precum și îngrădirea accesului la justiție.

Astfel, art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale stipulează că orice persoană are dreptul la judecarea pricinii „în mod echitabil”, ceea ce implică, inclusiv, o procedură contradictorie și egalitatea armelor. Respectarea principiului egalității armelor presupune că fiecare parte trebuie să obțină o posibilitate rezonabilă de a-și prezenta cauza în condiții care să nu o plaseze într-o situație net dezavantajată în raport cu adversarul său, astfel încât între părți să se mențină un echilibru corect. Dreptul la o procedură contradictorie implică dreptul unei părți în procesul civil de a lua cunoștință de observațiile sau explicațiile date de cealaltă parte, precum și de a le discuta.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că s-a stabilit în mod cert încălcarea normelor de drept procedural de către instanța de apel la emiterea încheierii recurate, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de către Toporaș Rodica, reprezentată de avocatul Roibu Ioana, a casa integral încheierea Curții de Apel Chișinău din 03 februarie 2021 și a restitui cauza la Curtea de Apel Chișinău, la stadia de primire a cererii de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. b), art. 428 din Cod de procedură civilă, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Toporaș Rodica, reprezentată de avocatul Roibu Ioana.

Se casează integral încheierea Curții de Apel Chișinău din 03 februarie 2021, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Toporaș Rodica împotriva Inspectoratului de Poliție Ciocana cu privire la încasarea prejudiciului moral, cu restituirea cauzei la Curtea de Apel Chișinău, la stadia de primire a cererii de apel, în același complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Mariana Pitic

Victor Burduh